

عنوان مقاله:

تاملی در قاعده انگاری اولویت دفع مفسده از جلب منفعت

محل انتشار:

فصلنامه فقه و اصول، دوره 48، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

میرزامحمد واعظی - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث مدنظر علمای علم اصول، اولویت دفع مفسده نسبت به جلب مصلحت و ترجیح جانب زهی است که به صورت موجبه جزیه پذیرفته شده است؛ اولویت مذکور به مثابه یک قاعده در بین فقها با نام دفع المفسده اولی من جلب المنفعه شهرت یافته که در مسامی آن مفسده با مصلحت یا منفعت تقابل یافته است. در مجموع در اولویت مذکور چهار قرایت را می توان مورد سنجش قرار داد که قرایت چهارم یعنی تقابل منفعت و مفسده، صلاحیت قاعده مندی را داراست، هرچند که فقها آن را مورد لحاظ قرار نداده اند. همچنین به زعم نگارنده قرایت اول از این اولویت نیز که مستفاد از حکم عقل است، قابلیت ضابطه مند شدن با چهار مولفه نوع تکلیف، نوع واجب، کمیت و کیفیت احتمال را داراست.

کلمات کلیدی:

اولویت، دفع مفسده، جلب منفعت، مصلحت، ضرر، دوران بین محذورین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/629482>

